

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 26 lipca 2011 r.

Nr posiedzenia: 162

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat stanu bezpieczeństwa fitosanitarnego kraju.
  2. Informacja Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat eksportu świeżych warzyw.
  3. Informacja Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat mechanizmu „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC”.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Przemysław Błaszczyk, Lucjan Cichosz, Michał Boszko, Jerzy Chróścikowski, Grzegorz Wojciechowski, Ireneusz Niewiarowski, Zdzisław Pupa, Henryk Stokłosa, Jan Olech, Eryk Smulewicz,
  - zaproszeni goście:
    - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
      - podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk,
      - dyrektor Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin Małgorzata Surawska,
      - dyrektor Departamentu Rynków Rolnych Bogumiła Kasperowicz,
    - Najwyższa Izba Kontroli:
      - doradca techniczny w Departamencie Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Ewa Całczyńska,
    - Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa:
      - Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa Tadeusz Kłós,
    - Agencja Rynku Rolnego:
      - zastępca prezesa Artur Brzóska,
      - dyrektor Departamentu Produkcji Roślinnej Eugeniusz Grabowski,
    - Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych:
      - zastępca głównego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych Dorota Krzyżanowska,
    - branżowe i zawodowe związki rolnicze, producenci rolni:
      - starszy specjalista w biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych Michał Cieślak.

Przebieg posiedzenia:

- Ad. 1** Informację na temat stanu bezpieczeństwa fitosanitarnego kraju przedstawił główny inspektor ochrony roślin i nasiennictwa Tadeusz Kłós. Nadzorowi inspekcji podlegają rośliny i produkty roślinne (głównie materiał rozmnożeniowy) oraz organizmy kwarantannowe wskazane w przepisach fitosanitarnych Unii Europejskiej (UE). Regulacje fitosanitarne odnoszą się do podmiotów, które wytwarzają, przechowują, pakują lub przemieszczają te rośliny i produkty. Inspekcja przeprowadza lustracje roślin i produktów roślinnych podlegających regulacjom fitosanitarnym - w uprawie i obrocie, wykonuje badania laboratoryjne pod kątem występowania organizmów kwarantannowych, wydaje decyzje w sprawie zwalczania organizmów kwarantannowych, wydaje dokumenty fitosanitarne (świadczenia fitosanitarne dla eksportu i reeksportu oraz paszporty roślin), a także sprawuje kontrolę prac naukowo-badawczych. W 2010 roku przeprowadzono łącznie ok. 120 tys. kontroli zdrowotności pod kątem występowania organizmów kwarantannowych (w latach 2008 - 2010 – ok. 340 tys. kontroli). Działania te, na przestrzeni ostatnich lat, utrzymują się na zbliżonym poziomie. Kontrolami zdrowotności objęto m.in. uprawy roślin, produkty roślinne i przedmioty w przechowalniach i magazynach, w miejscach przeładunku, na giełdach i targowiskach. Ogółem kontrolom poddano ok. 158 tys. ha upraw oraz 419 tys. ton, 520 mln. szt. i 4 mln. m³ roślin, produktów roślinnych i przedmiotów. Podczas dyskusji poruszano zagadnienia dotyczące rejestracji środków ochrony roślin oraz funkcjonowania laboratoriów diagnostycznych. Pytano również, jakie działania zostały podjęte przez ministra rolnictwa, aby usprawnić funkcjonowanie inspekcji na terenie województwa mazowieckiego oraz kto sprawuje nadzór nad wydawaniem certyfikatów. Odpowiadając na pytania Tadeusz Kłós poinformował, że ma informacje dotyczące funkcjonowania oddziału mazowieckiego inspekcji: była tam przeprowadzona reorganizacja i na pewno należy dokonać jej oceny. W tym celu planowana jest w tej jednostce kontrola, która wykaże czy cel reorganizacji został osiągnięty. Dyrektor Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin Małgorzata Surawska omówiła zagadnienia dotyczące procedury rejestracji środków ochrony roślin.
- Ad. 2** Informację na temat eksportu świeżych warzyw przedstawił główny inspektor ochrony roślin i nasiennictwa Tadeusz Kłós. Dane statystyczne za 2010 r. wskazują, że Federacja Rosyjska jest pierwszym, spośród krajów pozaunijnych, odbiorcą polskich produktów spożywczych (26, 8 % eksportu do krajów trzecich w roku 2010 oraz 25, 4 % w roku 2009). W 2010 r. zajęła 7 miejsce w polskim eksporcie artykułów rolno-spożywczych ogółem (za Niemcami, Wielką Brytanią, Republiką Czeską, Francją, Włochami i Holandią) z 5,7 % udziałem (4,9 % w 2009 r.). Od wielu lat największym zainteresowaniem rosyjskich odbiorców cieszą się owoce (szczególnie jabłka), a także wyroby czekoladowe, wyroby mleczarskie oraz warzywa. 2 czerwca br., w związku z przypadkami zakażeń bakterią *E. coli* w UE, rosyjska służba sanitarna wprowadziła zakaz importu do Federacji Rosyjskiej warzyw (kod taryfowy CN 07 – oprócz ziemniaków i roślin strączkowych) ze wszystkich państw członkowskich UE. Dodatkowe ograniczenia wprowadzone przez stronę rosyjską spowodowały spadek eksportu świeżych warzyw do tego kraju w I półroczu 2011 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W pierwszym półroczu 2010 r. wydane zostały świadectwa fitosanitarne dla 4 050 t oraz 2 160 szt. świeżych warzyw kierowanych na rynek rosyjski, natomiast w pierwszym półroczu bieżącego roku dla 676, 9 t takich warzyw. Od momentu wprowadzenia zakazu eksportu świeżych warzyw do Federacji Rosyjskiej podejmowane były liczne działania ukierunkowane na jego przywrócenie. Sprawa zakazu była omawiana między innymi na forum Komitetu Polityki Handlowej, podczas rozmowy telefonicznej ministra M. Sawickiego z ministrem rolnictwa Federacji Rosyjskiej, a także podczas nadzwyczajnego posiedzenia Rady Ministrów Rolnictwa i Rybołówstwa UE w Luksemburgu. W dniu 20 lipca br. Federacja Rosyjska przywróciła możliwość importu z Polski świeżych warzyw wyprodukowanych w Polsce. Od tego momentu inspektorzy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa rozpoczęli pobieranie prób w oparciu o zasady ustalone ze stroną rosyjską w dniu 8 lipca br. Dotychczasowe próbobranie w losowo wybranych miejscach produkcji warzyw zostało zastąpione obowiązkowym pobieraniem prób ze wszystkich miejsc produkcji warzyw eksportowanych do Federacji Rosyjskiej. Poszczególne próby do badań są pobierane z warzyw jednego gatunku, typu uprawy i cyklu uprawowego.

Podczas dyskusji pytano, jakie są badania prowadzone na artykułach rolno-spożywczych sprowadzanych do Polski z UE i krajów trzecich oraz kto zrekompensuje rolnikom utracone dochody z powodu wstrzymanego eksportu.

Odpowiadając na pytania podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk oraz główny inspektor ochrony roślin i nasiennictwa Tadeusz Kłos poinformowali, że przepisy fitosanitarne obowiązujące w UE są znacznie łagodniejsze niż w Federacji Rosyjskiej. W sprawie przyznania rekompensat poinformowali, że ministerstwo rolnictwa uzgadnia dokumenty, a prowadzone działania w tym kierunku są bardzo aktywne.

Ad.3 Informację na temat realizacji mechanizmu „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC” przedstawiła dyrektor Departamentu Rynków Rolnych Bogumiła Kasperowicz. 18 czerwca br. Komisja Europejska wydała rozporządzenie nr 585/2011 ustanawiające tymczasowe nadzwyczajne środki wspierania sektora owoców i warzyw. Zgodnie z przyjętym rozwiązaniem, produkty kwalifikujące się do wsparcia to świeże pomidory, sałata, ogórki, papryka słodka oraz cukinia. Wsparcie ma być udzielane w odniesieniu do okresu od 26 maja br. do 30 czerwca br. Budżet dla pomocy określono na poziomie 210 mln EUR. Wsparcie ma być udzielane na zasadach przyjętych przez państwa członkowskie w odniesieniu do wycofań z rynku oraz operacji zbierania zielonych plonów oraz niezbiania owoców i warzyw. W trakcie dyskusji wskazywano, że związki i organizacje rolnicze współdziałające w ramach COOPA-COGECA, silnie wspierają polskich rolników, a o działaniach Rządu w tym zakresie winny być informowane na bieżąco.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyła osoba wykonująca działalność lobbingsową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich